

565
3438

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
И. Бр. 57368

ТАРМЛАДЖИ

ХУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧАН ЛИСТ.

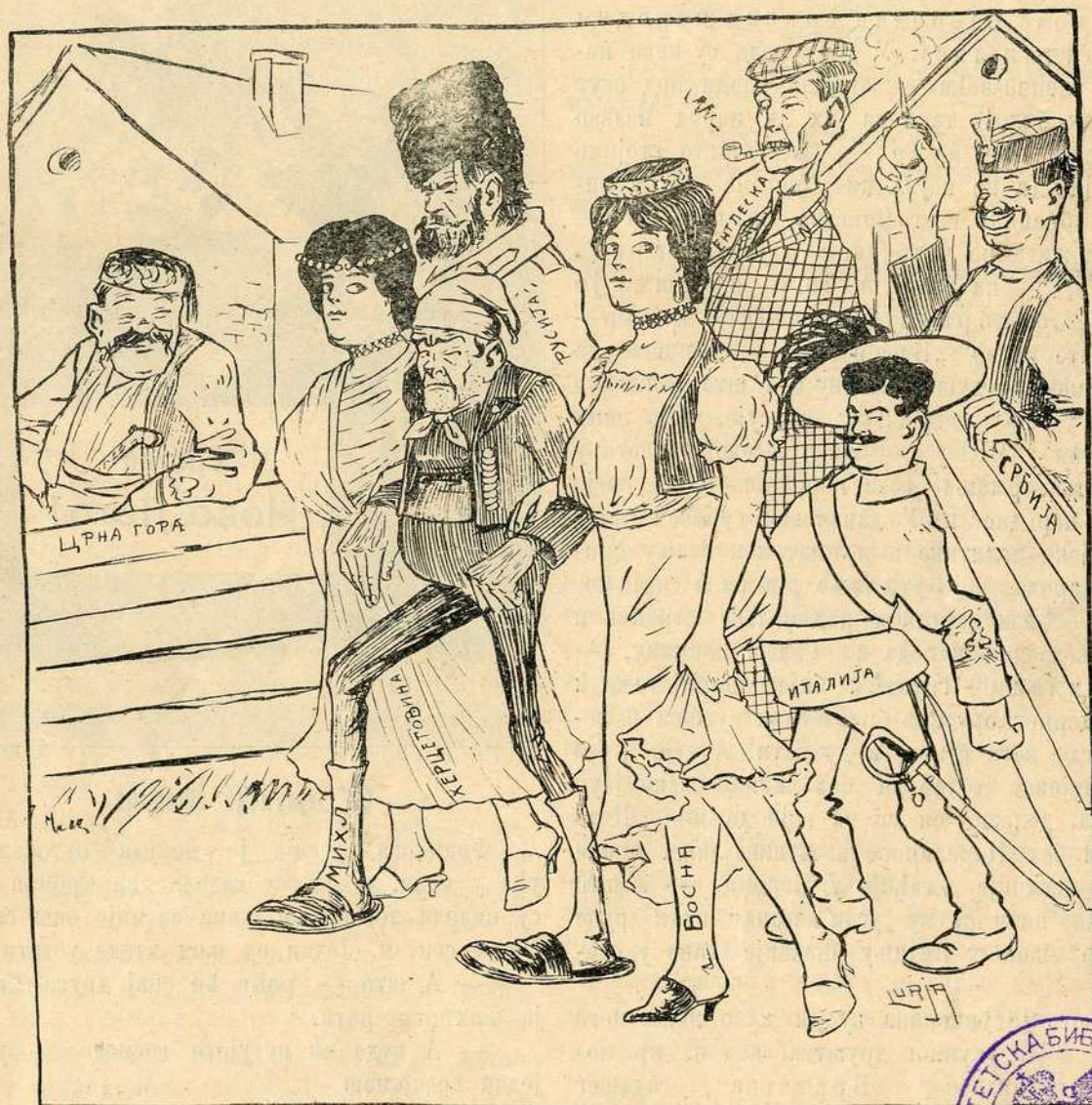
Број 1.

У Новом Саду, 1. јануара 1909.

Год. III.

На суд.

Милошковић

Комшије: Сретно ти ново лето, Чвабо!
Шваба: Фала комшија Рац. (Подвикује): Јуу, јух!
Ова тва то мене, обатва нису за мене!

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ПРОГЛАС НА НАРОД.

МИ

СТАРМЛАДИ I-ВИ

или управо III-ћи (у трећој смо години)

по вољи наших милих и верних претплатника (а не вољи не милих и не верних радикала, легијонаша, бо-санских јаслаша, — и Раухаша) и милости свемо-гуће слободе штампе (а не милости г. г. после и не платника) дајемо овим на знање нашем милом васколиком

Српском народу

свима и свуде, да се и за 1909. годину проглашујемо за

потпуно независан према свима и свакоме, слободан српски народни сатирични лист. У добу када су неке народне слепчо-вође — отишли влади под скут (срам их било!) тако да их је народ назвао подрепашке муве — ми чврето стојимо на својим (а не најмљеним) ногама — на виду и бранику свег Српства, без познатог ка-јиновог жига на челу (листа) тако званог реда вожђе, — на уздајући се у „све што је боље и одабраније у српском наро-ду“, што рекао „Браник“ — позивамо да се у нашу до душе шаљиву али што је главно родољубиву странку уписује, која овим ево ступа у III-ћу годину веселог живота у борби за одржање свога народног бића, своје српске народности. У данашњем гуравом стању Аустријске политике а потиштеном стању српскога народа, које је стање још несн није по-стало — измеђарством радикалске странке и завођењем срп. народа за Голеш планину, — „Стармлади“ грува и бије непријатеље и без модерног оружја: брзометних пушака и то-пова, где кога стигне и дохвати. А чује и без Марконијевог телефона без жица сваки јавк Српства, долазио он ма из које даљине. Исто тако и без Цепелинове ваздушне лађе, прати — све важније догађаје у Европи, — а што је главно нити су му „уста везана“ нити „руке спутане“ како у питању анексије тако у сва-чему.

Пошто је уписнина куд и камо мања него ма код којег укупног друштва, као на пр. по-којног радикаског „Братства“, садањег друштва „Страда“ и т. д. надати је се да ће стари чланови наше странке и ове године не само уписнину положити (без страначког пореза) него нам још нових чланова и прија-теља набавити.

Уписнина је 2 круне за I. коло, а 4 круне за два кола или 8 круна за сва четир кола или четврти. Чим се уписнина положи лист се шаље бесплатно.

Уједно желимо свима и свакоме Србину (осим радикала) — **сретно ново лето!**

Дано на нову годину 1909

Стармлади с. р.

Са земунске станице.

Франкова легија је некуда путовала и уђе у купе, у ком су седела два Србина. Кад су видели легионаше њима се није баш седело с том сектом. Један од њих хтеде устати.

— А што — рећи ће онај други. Сад ћу ја њих растерати.

— А куда ви путујете господо — упита један легијонаш.

— Ето водим, овог бесног Србина — у Пастерсв завод у Пешту.

У тим ће овај други ланути — а Франкова легија суповрат изјури из вагона

НИ
ВЕР
ЗИ
ТЕ
С
КА
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

ПОЗДРАВИ И ЖЕЉЕ О НОВОЈ ГОДИНИ.

Као што смо могли дознати с поуздане стране скоро сви наши листови су прећутали ове честитке које су пале о новој години његовој екселенцији барону Еренталу!

Приликом наступајуће нове године желимо Вам здравља у трговини, мира у кући, а што је главно много пара . . .

Младотурска странка.

Из Црне Горе је добио свега један стих, који овако гласи; „А кад сијне пролеће, моје росно цвеће!“

Књаз.

А из Србије: До виђења — на Дрини!

Миловановић.

Балканске државе све уједно су му честитале у кратко: *Viribus unitis.*

Ахмед Риза беј: *Uten lum est aetate, cito pede labitur aetas.*

Мађарски експонент Рауш, добио је од Срба самосталне странке овакав кратак али и слadak поздрав: Нека вам господ Бог сва она добра која Ви српском народу под вашом влашћу — желите, десетоструко врати. Једном речи: Што ви желите нами — нек Бог да вами!

Јоауа Франк: Желимо здравља и намети, како вама тако и вашој странци.

Срп. хрв коалиција.

Франкове Цицибанбуле су добили овакав поздрав: *Tempora qui longo steterit, male curret (equus)* (Који коњ, буде дуго време стајао, тај ће рђаво трчати)

Високородни (само мало фали на да буде и благородни, а већ нешто више фали да буде и племенити) господин Загорац је добио овакав поздрав: *Tria videnda sunt oratori: quid dicat et quo quitque loco et quo modo.* (Говорник треба да пази на ово троје: шта говори, на ком месту (где) и како.)

Министар Апоњи је добио овакав поздрав од народности: *Limum ius summa iniuria* (Највеће право, највећа неправда) *Omne nimium vertitur in vitium.* (Све што је претерано окрене се на зло.)

Јаша Томић је добио овакав поздрав: *Tanti est exercitus, quanti imperator* (Толико вреди војска колико војвода.) (Ово би се могло рећи и за цинцибанбуле)

А самосталским „велеиздајницима“ у овој новој години поручујемо: *Nulla temp. stas magna perdurat* (Ни једна велика непогода не траје дуго.)

Велесиле су га овако поздравиле: *Tri a iuris pracepta: honeste vivere alterum non laedere, suum cuique tribuere.*

Од Италије *Tres faciunt collegium.*

Векерле је добио овакав поздрав: Приликом новог љета примите искрене честитке. Дај боже још много љета у Беч ходили, с Аустријом се нагодили, квоту дизали, регруте повисили, самосталну банку што „скорије“ створили — и на многаја љета у вашој владавини не сметела вам никаква фракција нити опструкција, куд ви ногом сви за вама скоком. Што ви рекли то у Бечу стекли!

Мађарски сретан и пресретан народ.

У предсобљу.

Лечник: Молим ко је на реду, ко чека најдуже.

Кројач (са рачуном у руци): Молим ако немате ништа против ја, има већ година дана како чекам.

Са ратног попришта Цицибанбула.

Вођа Цицибанбула Франк пише у свом „Праву“: Треба затворити све њихове школе вероисповедне, те ћирилицу избацити, забранити српску заставу, јер прије неће бити мира! Српство у Хрватској је само по себи велеиздаја! — Нема сумње да Франк добро говори ако није луд.

Цела фамилија. Познати главни сведок противу Љубомира Јовановића, више пута од власти кажњени Швела добио је ових дана овакову сведошбу моралног владања, коју му је оставио један њихов човек, перјаница цицибанбула Ст. Бенчевић гостионичар у Броду, која овако гласи: „Ти лопов, твој отац је лопов, и твоја мати је била лопов (прошло време!)“ — Лепо друштво.

Неки од Цицибанбула је денунцирао једног Србина ради „велеиздаје“ што је поручио календар у ком је краљ Петар. — Онда би требало издати наредбу у Хрватској да се сви часописи спале у којима је слика краља Петра. Бар не би немачки лист „Њушкете“ — гадно српске владоце.

На селу.

— Зашто је добар ваздух овде на селу?

— За то што сељаци не луфтирају своје собе.

ЗНАМЕНИТИ ДОГАЂАЈИ

(у прошлој години).

Јануар. Радикали с презешом Др. Ђоком Брадом отишли под скут бану Рауху. Обећали 18 посланика.

Фебруар. Пораз радикалне странке на избору за хрватски сабор И пролив српске крви на Удбини ради крњег радикаског чанка.

Март. Пропадет радикаског клепала „Народног Гнусника“ — и разилазак мачака из Загреба.

Април. Румски збор на ком је учествовало 216 радикала и један коњ с пош Магарашевићем. — Очувано из рена румског чилаша — струње за „Швигар“ — за којег се толико знало да је од коња и да је без госе као „битанга“ на једанпут — нестао. Страданије и биографија Николе Марковића Едрљана — у „Србобрану“ као прилог — познавању карактера.

Мај. Откровење радикалске панаме у В. Бечкереку с Воздиганијем и Туринским.

Јуни. Одступање Јаше као уредника „Заставе“ — усјед силних шмара од срп. вас оlike штампе, за коју се до данас не зна којој је уредник

Јули. Пишпеково брукање.

Аугуст. Јурњава радикалских лакеја у Пешту и погађање с мађарском владом за избор патријарха.

Септембар. Изборне комедије с патријархом. Изабран Пишпек — и удешено с владом да га сургунише. Избор другог патријарха за шалу.

Октобар. Маршрута из Пеште и Беча и радикалско време изабрало патријарха.

Новембар. Опсенарски збор ради протеста плуралног изборног права са сукњама и папучама. Врло шаљива продукција.

Децембар. Манастирска берба — и ухљобљиве — радикалских бескућника.

Политика у кафани.

— Келнер молим једно јаје. Али нека је тако ровито као стање у Аустрији.

— Келнер му донесе једно јаје. Он га разбије... а мућак засмрди...

— Јесте чули... па ово је сасвим ровито к'о код Франка у глави. А мирише као Раухова владавина

Јавна захвала.

Његовој благонаклоности г. Бекерлу и његовој експоненцији г. Раушу

Или у Пешти или у Бечу.

Ми *долџи*, изјављујемо преко г. Бале своју најблагодарнију захвалност вама *горњима* т. ј. како г. *Бекерлу* тако и нашем милостивом и добром г. *Раушу*, који је заиста доказао и овом приликом да за нас Трбе — радикале има у свом програму нечега „*лепога и доброга*“ — јер док наше противнике и издијце Српства, због тога што се свога лепог српског имена одричу, вази зивају православним Хрватима и траже неку *велику* у *Хрватску* у милостиво изволите хапсити и бацати у азачке тамнице у којима гину — докле нас најмилостивије изволите орденима, манастирима и другим масним званијама — благонаклоно и безуветно одликовати и обдарити.

Верујте да је сав српски народ таче дубоко *и шрећен* и од одушевљења — плаче.

Примите и од сад, па док нас траје, нас и Јаше, — нашу послушност.

Љубе вас у скут и папучу
ваше понизне слуге:

Др. Ђорђе Красојевић-Брада и презеш

Др. Миклош Ђурђевић-Миранов.

Др. Живан Костић
сви радикали.

Постскрипшум. Молимо врло лепо да на Бенина не заборавите те и њега одликујете и ако не златном а оно бар сребрном кашиком (а може и Ш-ћег реда — од пакфона). А не заборавите и нашег Др. Жигу Продановића. Он се борио у Сентомашу за ћирилицу — да је избаци из политичке општине и уведе мађарски језик. Ваљда је и он заслужио какво згање ма и масније А већ Јаша би се задовољио и у готовом. Што рекли Сервијанци. Јал' да шушне — јал' да звекне!

Доњи

Трговачки дух.

Трговац (*трговачком путнику* тако званом *вигецу*, који никако неће да се *чисти*): Ако ме одмах не останите, ја ћу звати слугу Јована!..

Вигец: Да ли би ваљда смео, донде докле г. Јован не дође, моје најновије мустре показати?

Бечке паре.

Аустријски „Врач“ јавља у свом последњем броју да му је неко из Беча послао новац а не зна ко. — Боже мој, зар он мора увек знати ко му из Беча шиље паре. Доста да му шиљу.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

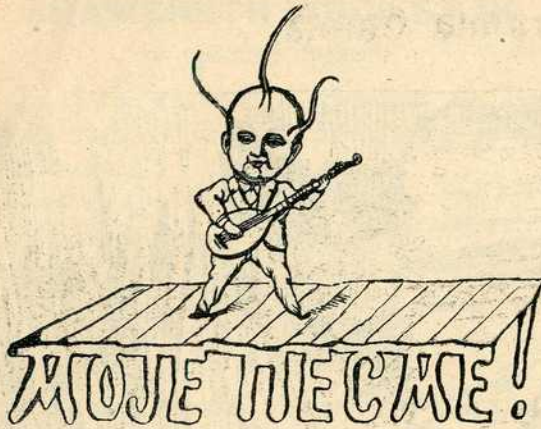

Мађарска самостална банка

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Кад се сетим мога дике речи
А у мени моје срце дречи!
— пева Ерентал Миловановићу.

„Хајде царе, разгоди
Све нам момке не води;
Цабе царе твога рата
— Оста не удата!
пева једна куварица, Мађарица.

„Нек ми каже врула моја танка
Волил' мене још моја Босанка?!“
дува у дигле фетер Михл.

„Хватајте се кола тога,
Од вишњег је оно бога!“
Балканско коло на федерацији — пева Русија.

„Руком држи братац брата,
близу срца њега хвата!“
пева хор бечких лакеја, под (к ликовођством
Јозуе Франка.

„Нога луна, диже прах,
Наоколо свуда „страх“!
Аустријске дипломатске ноте. Добијају се јеф-
тино у дворској — књижари Ерентала и комп.

„Зелен сокак потопила Сава,
Око школе нађикала трава!“
— певају ђаци срп. основних школа у Н. Саду.

„Да знаш дико како ћу те клети,
Ако мене ти нећеш узети!“ —
пева једна ускочница која неће да каже своје име.

„Дико моја, не слушај злотвора!
Злотвори су, добротвори и су;
Злотвори нам добро не мислиду,
Већ мислиду да нас омразиду!“
— пева самостална странка, хрватској коалицији.

„Расцвето се јоргован
Што си дико зловољан?“
— пева Србија фетер Михлу.

„Ја сам цура малена,
Сукња ми је шарена,
У мог дике има блага
А ја сам му драга!
Ја сам цура сирота,
Па ме није срамота!“
пева фрајла Моргењача.

„Мене ваши држе на тимару
На тимару, на коњском улару!
пева радикалска странка — Векерлу и Рауху.

„Сви ме наши испитују редом,
за ким тужим кад се тако суним!“
Босанска народна.

„Кад запева шева тнца
„И заглави љубичица
Загрмиће рика топа
Затрешће се сва Европа!“
пајновија интернационална ратна песма, певају
сви новинари.

СРЕТНИ БРОЈЕВИ.

— Слика из огласа у скорој будућности. —

Шта сте имали, или шта имаште.

Сваки нека изабере себи онај број, какву
је болест имао или има. Срећа је неизмерна.
Од случајности зависи срећа многих људи.

Цурење ува	84025
Скрофуле	3429
Paralysis progressiva	104157
Грозница	69539
Свраб	112735
Колера	621410
Шуљеви	31734
Запалење црева	29319
Врућица	17544
Реума	9367
Зубобоља	217
Главобоља	3529
Стомак	7177
Протисци	6953

Ови сретни бројеви се једино код нас
добијају!

Срећно Срећковић
патентирани сретни продавац
класних лозова.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Дебела кожа.

— Ружице, немој бити неваљала. Ућићеш у „Стармлади“.
 Ружица се дере „Нећу тата! нећу!“
 — А што нећеш?
 — За то што је то срамота!
 — А што да је срамота — теши је старија сестра. Како Јаша у сваком броју, па њега није срамота.

ЛИСТАК.

Зембиљ.

Их Боже мој, да ми је само прочитати ону пјеснарицу што ће сигурно тамо до године изаћи и која ће почињати по прилици овако:

Гу гу гу гу гу гу гу гу
 Ха-а-а а-а-а ај
 На хиљаду и девет стотина
 И још томе и осме године,
 Књиге пише силни цар Султане,
 У Стамболу граду бијеломе,
 Па их шаље на четири стране.
 Прву шаље граду Биограду,
 А на руке Петрашина краља.
 Другу шаље ломној Гори Црној,
 А на руке књаза Николаја.
 Трћу спрема шехер Петрограду,
 Николају московском владару.
 А четврту кити шаровиту,
 Па је шаље по Ахмед Ризаху,
 Едуарду енглескоме шаху,
 У књизи га лијено поздрављаше
 И овако њему проговара: . . .

Оваки ће бити почетак од пјеснарице, а већ дале ће бити пјесна све занимљивија и занимљивија. Да сам пророк Јеремија или Језекија могао би вам пјесму до краја исцјевати, ама Боже здравља, дочекаћемо мултак у овим истим папучама. Безбеди биће и овога:

Алабанда затури се кавга.
 Турци вичу: „Алах и Алија“!
 А Каури: „Језус и Марија“!
 Али Језус и не хаје за њих.
 Док се диже далга на деңизу,
 А из далге флота испанула,
 Силян издат цара Едуара,
 Па Кауре шћера до дуvara...

и такије ствари.

Неће само бити занимљива нова пјеснарица, него ће бити занимљива и нова мапа и земљопис. Ми који смо некад учили школе, мораћемо се опет уписати у школу да учимо земљопис.

Луегеров сол-ташак Хер Херменегилд Вангер зорди се љути на „Српску Ријеч“, што и она не пише Шваби по конту онако ко он. Љути се на нас, што и ми овако неславно не лажемо ко он.

Откако се ово загнуло онамо он је у „Тагблату“ краља Петра три пут укопо, принца

Борђа једном, а књаза Николу два пут. Султана је пет пута бадио с престола, Петнаест је пута донио да је бојкот у Турској престао. Дунавски монитори су до сада бомбардирали петнес Биограда.

Ичолурми ти де! зар је „Српска Ријеч“ крива што се од овога горњег неће ништа да догоди: Што се краљ Петар за хатор Вагнеру неће да ламнаише (Дамлаисо се ти Вагнеру!); што Младо-Турци мисле да се од аустринског шећера батали мида и што веле, да се баклава, халва и кадаиф много боље ухасули са руским шећером.

Сјећаш ли се Вагнеру, како ви оно кампању пролетос ћерасте против нас? А по што је сад обичај и код Бога, да се људима враћа у истим папучама, то је сад вас убио ексиклук за оно пролетошње.

Оно кад ез коме подрепи и побаксузи, па не море никако да се окрене усправ.

*

„Hrvatski Dnevnik“ „Hrvatstvo“ и остали богоугодна и христољубави листови кукају, да би и камен проплакао, што европско јавно мнијоње и не хаје за њих, нити их узима у уста, али ко кад их Бог није ни дао.

Велики листови као „Новоје Времја“ „Нев-Јорк Хералд“ „Фигаро“ „Тајмс“ „Трибуна“, „Шураи Уммет“ спомену сваки дан макар по педест пута име: Турчин, Србин, Ахмед Ризабег, Миловановаћ, Пашић, Кјамил паша, турска права, српска права. А баш нико ни да се нашали, па да спомене мало Франка, Рагуза, Штадлера и њихову праву. Е баш је и ова Европа према некоме мати, а према некоме маћеха. За давно ми је чудо, што се Ахмед Ризабег, кад је оно пошао у Биоград, Париз и Лондон, не уврати у Загреб да преговара са Франком и Ивом Елеговићем, јер ако је Ахмед Ризабег вођа Млад-турака и Јозип Франк је вођа напредних муслимана у Босни, а свима Турака мора рачунати јер

Ак' устану Екрем и Затлука

Биће Турком у Стамболу мука.

Поред свега тога што европска штампа није уз лицу виру Исусову.“ опет су они десни — уз њих је свети отац папа, а још је он, слава му и милост, једна велесила и по (мање маријаш.)

*

У нашу личну босанску Самосталну странку пуца све ђемре иза ђемрета и у њија ударио баксузлук

Прво је из странке иступила сва омладина и тако је странка остала на Др. Лази, његовом звонцету Сави и на попу Ристи Коњићу.

Друго је фра попу Урошу Јовановићу изгорио жупни стан.

Треће је некада попа из Калиновика; чим се уписао у самосталце кувнула дамла.

Правоученије! Ако хоћеш да те не кувне дамла не уписуј се у Др. Лазину странку

„Срп. Ријеч.“

Класичне бомбе.

— е ратног попришта. —

— Надувени ако се моле, (ако их молиш)
постају надувенији. Миловановић.

За то су створени закони, да јачи не може
чинити све што хоће.

Берлински уговор.

Немило је добротинство, које се дуго
задржавало у рукама даваоца. Турска

Једно исто хтети и једно исто нехтети, то
је тек чврсто пријатељство. Извољски.

Човек који ћутати не зна, не зна ни го-
ворити, Цар. Виљем

Учињено не може постати не учињено.

Алексија.

Истројте и сачувајте се за срећне прилике.

Русија.

Док се Рим савегује, Сагунат пропаде.

Ерентал.

Књижевне вести.

Споменак илустрован дечји лист. Изашао је
1. бр. „Споменка“ са одабраном садржином и
многим лепим сликама.

Цена је „Споменку“ на целу годину за
Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину 2 круне;
за Србију Црну Гору 2½ круне а за о тале
земље 3 круне. Претплата се најбоље шиље
поштанском упућницом (Postanweisung — Posta-
ntalvány) или у новчану писму. Претплата се
прима само на целу годину.

Најгодније препоручујемо овај нај јефтинији
дечји лист.

ЗА БАЛСКУ СЕЗОНУ.

Част ми је овим поштов. женском свету
до повољног знања ставити, да сам за
балску сезону ангажовао

бечке женске снаге,
те сам у стању сваком зах еву удовољити.
У моме првом новосадском

ДАМЕН МОДЕ САЛОНУ

се зготовљају: балске тоалете, поз ришне
блузе вечерње мантилове, енглески и фран-
цуски костими, тоалете за улицу и сви у
ову струку снадајући послови.

С особитим поштовањем

ХЕРМАН ВАЈТ специјалиста у изради
енглеских костима

У НОВОМ САДУ

у Ракоци (пређе Футошкој) улици број 28. С.

ЗА 6 НОВЧИЋА

може се добити шаљиви календар

ПРОСВЕТНИ НАДНИЧАРИ

(Продајна цена 40 потура)

али само за готов новец и ако се поручи нај-
мање 25 комада.

Изашао је и развишиље се:

ТРГОВАЧКИ КАЛЕНДАР ЗА ЦЕП.

цена: повезан у платну 1 круна.

Препродавци добијају 25% попуета.

ПЕТАР КРСТОНОШИЋ, НОВИ САД.

ПРЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

РАТ! РАТ! РАТ!**КАЛЕНДАРИМА.**

ОД ДАНАС СЕ ПРОДАЈЕ:

КАЛЕНДАР СВЕТИ САВА за 1909 г. 1 комад по 15 новчића
(продајна цена 50 новч.)**ГРАНИЧАР** за 1909 г. 1 комад 7 новчића
(продајна цена 25 новч.)

али се мора поручити 50 комада и са поручбином новец УНАПРЕД послати на
прву српску творницу, искључиво свих српских православних црвених утвари

ЛУКЕ Њ. АЛЕКСИЈЕВИЋА Нови Сад — Ujvidék — Hungaria.

* Календар СВЕТИ САВА је најлепши календар од свих до сада изданих српских календара

Цена је лусту: на годину К 8, на ½ године К 4, на ¼ године К 2.

„Стармлади“ излази 1. и 16-ог сваког месеца. Рукописи се шаљу на уредништво. Претплата се
шаље на администрацију „Стармлади“ у Нови Сад (Ujvidék), Дунавска улица број 10.

УРЕЂУЈЕ: СТАРМЛАДИ. (Поједини број 30 пот.)

Одговорни уредник: Петар Крстоношић.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА